

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 1 K 003359 11 Krž5 (X-KR-09/781-1)
Datum: Doneseno 11.10.2012.
Otpremnjeno 22.11.2012.

Vijeće u sastavu: sudija Dragomir Vukoje, kao predsjednik vijeća
sudija Azra Miletić, kao sudija izvjestilac
sudija Senadin Begtašević, kao sudija član vijeća

TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINA

protiv

Boška Lukića i Marka Adamovića

DRUGOSTEPENA ODLUKA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Džemila Begović

Branioци optuženog Boška Lukića:

Advokat Milan Trbojević

Advokat Husein Mušić

Branioци optuženog Marka Adamovića:

Advokat Branko Gudalo

Advokat Marinko Brkić

RIZREKA.....	3
OBRAZLOŽENJE	3
I. TOK POSTUPKA	3
A. PRVOSTEPENA PRESUDA	3
B. ŽALBA.....	4
II. OPŠTA PITANJA	4
III. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 297. ZKP BIH: BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA.....	5
A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJA PO ŽALBI	5
B. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH.....	6
1. Podosnov prvi: Član 297. stav (1) tačka h) i j) ZKPBiH: Tužilaštvo smatra da nije riješen predmet optužbe i da je optužba prekoračena	6
Podosnov drugi: Član 297. stav (1) tačka k) ZKPBiH: Tužilaštvo smatra da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te da postoji protivrječnost između izreke i obrazloženja pobijane presude	7

Broj: S 1 1 K 003359 11 Krž5
Sarajevo, 11.10.2012. godine

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću Apelacionog odjeljenja¹, sastavljenom od sudija, mr. Dragomira Vukoje, kao predsjednika vijeća, te sudija Azre Miletić i Senadina Begtaševića, kao članova vijeća, uz učestvovanje pravne savjetnice Melike Murtezić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Boška Lukića i dr., zbog krivičnog djela Zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav (1) tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) u vezi sa članom 180. stav (1) KZ BiH, odlučujući po žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-RZ 44/08 od 12.08.2011. godine izjavljenoj protiv presude broj S1 1 K 003359 09 Krl (X-KR-05/119) od 30.05.2011. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.10.2012. godine, u skladu sa odredbom člana 315. stav (1) tačka a) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), donio je sljedeće

R J E Š E N J E

Uvažava se žalba Tužilaštva BiH broj KT-RZ 44/08 od 12.08.2011. godine, pa se presuda Suda BiH broj S1 1 K 003359 08 Krl od 30.05.2011. godine **ukida i određuje održavanje pretresa** pred vijećem Apelacionog odjeljenja.

OBRAZLOŽENJE

I. TOK POSTUPKA

A. PRVOSTEPENA PRESUDA

1. Presudom Suda BiH broj: broj: S1 1 K003359 08 Krl (X-KR-05/119) od 30.05.2011. godine, optuženi Boško Lukić i Marko Adamović oslobođeni su od optužbe za radnje opisane u izreci prvostepene presude, odnosno da su počinili krivično djelo Zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav (1) tačka h) KZ BiH.

2. Istom presudom je odlučeno da, u smislu odredbe člana 189. stav (1) ZKP BiH, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav (2) tačke a) do f) ZKP BiH, kao i nužni izdaci i nagrade branilaca, padaju na teret budžetskih sredstava Suda. Na osnovu člana 198. stav (3) ZKP BiH oštećeni su sa svojim imovinsko-pravnim zahtjevima upućeni na parnicu.

---

¹ U daljem tekstu: Apelaciono vijeće/Vijeće

B. ŽALBA

3. Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine zbog: bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačke h), j) i k) ZKP BiH, kao i stava (2) istog člana, te pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH

4. Branioци optuženih dostavili su odgovore na žalbu tužioca, s prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana, a kao zakonita potvrdi presuda pretresnog vijeća Suda BiH.

5. Na sjednici vijeća održanoj dana 22.11.2011. godine, u smislu člana 304. ZKP BiH, žalilac je ostao kod pismeno iznijetih žalbenih prigovora i razloga. Optuženi lično i njihovi branioци također su izložili odgovore na izjavljenu žalbu.

II. OPŠTA PITANJA

6. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav (1) tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

7. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.

8. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

9. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega Apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore, odbija kao neosnovane.

III. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 297. ZKP BiH: BITNE POVREDE ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA

A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJA PO ŽALBI

10. U skladu sa članom 296. ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka taksativno su pobrojane u članu 297. stav (1) ZKP BiH.²

11. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu pretpostavku da su negativno uticale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan utjecaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

12. Ukoliko bi Apelaciono vijeće našlo da postoji neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je da, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav (1) tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, izuzev u slučajevima iz člana 314. stav (1) ZKP BiH.³

13. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu, već postoje u slučaju kada sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

14. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošnje zakonite i pravilne presude, već će žalbeno vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe pokaže da je ona

---

² Član 297. **Bitne povrede odredaba krivičnog postupka**, (1) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji: a) ako je Sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude učestvovao sudija koji nije učestvovao na glavnom pretresu ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja, b) ako je na glavnom pretresu učestvovao sudija koji se morao izuzeti, c) ako je glavni pretres održan bez osobe čija je prisutnost na glavnom pretresu po zakonu obavezna ili ako je optuženom, branitelju, ili oštećenom protivno njegovom zahtjevu, uskraćeno da na glavnom pretresu upotrebljava svoj jezik i da na svom jeziku prati tok glavnog pretresa, d) ako je povrijeđeno pravo na odbranu, e) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnom pretresu, f) ako je Sud povrijedio propise krivičnog postupka o postojanju odobrenja nadležnog organa, g) ako je Sud donio presudu a nije bio stvarno nadležan ili ako je nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti, h) ako Sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe; i) ako se presuda zasniva na dokazu na kome se po odredbama ovog zakona ne može zasnivati presuda, j) ako je optužba prekoračena, k) ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. (2) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i ako Sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

³ Član 314. **Preinačenje prvostepene presude**: (1) Vijeće apelacionog odjeljenja će, uvažavajući žalbu, presudom preinačiti prvostepenu presudu ako smatra da su odlučne činjenice u prvostepenoj presudi pravilno utvrđene i da se, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, po pravilnoj primjeni zakona, ima donijeti drukčija presuda, a prema stanju stvari i u slučaju povrede iz člana 297. stav (1) tačka f), g) i j) ovog zakona.

materijalne prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada žalbeno vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda, bez obzira na povredu postupka takve prirode, žalbeno vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije povrijeđen.

B. ŽALBA TUŽILAŠTVA BiH

1. Podosnov prvi: Član 297. stav (1) tačka h) i j) ZKP BiH: Tužilaštvo smatra da nije riješen predmet optužbe i da je optužba prekoračena

(a) Apelaciono vijeće nalazi da nisu osnovani žalbeni prigovori kojima se ističe da pobijanom presudom nije riješen predmet optužbe, te da je (istovremeno) pobijanom presudom prekoračena optužba.

(i) Žalbeni navodi

15. Tužilac navodi da prvostepeno vijeće nije na pravilan način riješilo učešće optuženih u udruženom zločinačkom poduhvatu (UZP), te da je pogrešno zaključilo da se optuženima na teret stavlja učešće u UZP-u trećeg oblika. Žalilac smatra da "pogrešan stav v.jeća istaknut u ocjenjku IV – Udruženi zločinački poduhvat je neminovno imao za posljedicu analiziranje učešća i odgovornosti optuženih sa drugog pravnog stajališta, kcje obzirom na sadržaj optužnice nje utemeljeno na zakonskim osnovama, pa za posljedicu ima da v.jeće nije riješilo predmet optužbe."⁴ Istovremeno, tužilac ističe da "prvostepeno v.jeće presudu temelji na postojanju ili nepostojanju dokaza o odgovornosti kcja optužnicom Tužilaštva BiH optuženima i nije stavljena na teret"⁵, čime je prema ocjeni tužioca, prekoračena optužba, te su analizirani dokazi u svjetlu nepostojećih optuženja .

a. Nalazi Apelacionog vijeća

16. Odredbom člana 297. stav (1) tačka h) ZKP BiH propisano je da *bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe*. U tački j) istog člana propisano je da bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji u slučaju ako je optužba prekoračena.

17. Zakonska obaveza suda da riješi optužbu u cjelini, podrazumijeva da svojom presudom sud obuhvati sve optužene i sva djela iz potvrđene optužnice, odnosno na glavnom pretresu izmijenjene optužbe. Predmet optužbe sud može riješiti samo izrekom presude, a da li je to učinio ocjenjuje se na osnovu objektivnog kriterijuma i to tako što se jednostavno porede činjenični opisi svih djela iz podnesene, odnosno na glavnom pretresu

⁴ Žalba Tužilaštva BiH, br. KT-RZ-44/08 od 12.08.2011. godine, str. 5

⁵ Ibid

izmijenjene optužbe i donesene presude. Primjena takvog objektivnog kriterijuma je potpuno razumljiva, jer je presuđena stvar (*res iudicata*) samo ono što je navedeno u izreci presude, i samo to obavezuje.

18. Također, u pogledu pitanja prekoračenja optužbe, ovu povredu odredaba krivičnog postupka sud može učiniti samo u izreci presude. Apelaciono vijeće ukazuje na odredbu člana 280. stav (1) ZKP BiH,⁶ kojom je propisano da se presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u potvrđenoj optužnici. U tom smislu zakon zahtijeva postojanje subjektivnog i objektivnog identiteta između optužbe i presude. Pitanje subjektivnog identiteta presude i optužbe rješava se provjerom identiteta osobe u pogledu koje je proveden krivični postupak i donesena prvostepena presuda. Objektivni identitet djela je sačuvan ukoliko je djelo u presudi isto ili samo drugačije od onog iz optužbe, ali nikada ne smije biti teže za optuženog od onog iz optužbe.⁷ Presuda i optužba moraju imati za svoju osnovu ne samo identičan događaj iz prošlosti, već presuda ne smije izaći iz granica opisa tog događaja kako ga je dala optužba.

19. Slijedom navdenog, Apelaciono vijeće konstatuje da je činjenični opis izreke pobijane presude u potpunosti identičan činjeničnom opisu sadržanom u izmijenjenoj optužnici broj KT-RZ-44/08 od 25.04.2011. godine, stoga su žalbeni prigovori u cjelosti neosnovani. Opisane manjkavosti sadržane u obrazloženju presude pogrešno su od strane žalioaca podvedene pod bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačke h) i j) ZKP BiH, što je ujedno i suvišno, jer je opisani propust žalilac podveo i pod bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH u smislu izostanka razloga u obrazloženju o odlučnim činjenicama, a što po svojoj suštini i zakonskoj formulaciji odgovara naprijed opisanoj bitnoj povredi.

b. Zaključak

20. Apelaciono vijeće zaključuje da su neosnovani žalbeni prigovori kojima se ukaze na postojanje bitne povrede iz člana 297. stav (1) tačke h) i j) ZKP BiH, naime predmet optužbe je riješen u cjelosti, te istovremeno predmet optužbe nije ni prekoračen.

2. Podosnov drugi: Član 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH: Tužilaštvo smatra da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te da postoji protivrječnost između izreke i obrazloženja pobijane presude

(a) Apelaciono vijeće nalazi da su osnovani žalbeni prigovori kojima se ističe da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te da postoji protivrječnost između izreke i obrazloženja pobijane presude čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH.

(i) Žalbeni navodi

⁶ Član 280 ZKP BiH: „(1) Presuda se može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u potvrđenoj, odnosno na glavnom pretresu izmjenjenoj optužnici.“

⁷ Vidi Komentari zakona o krivičnom / kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini, Zajednički projekat Vijeća Evrope i Evropske komisije, Sarajevo 2005, (Komentari Zakona o krivičnom postupku u BiH), str. 773

21. Tužilac ističe da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te da je izreka presude protivrječna razlozima iste, čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH. Tužilac ističe da učešće optuženih u izvršenju krivičnog djela koje im se optužnicom stavlja na teret predstavlja prvi oblik udruženog zločinačkog poduhvata, a ne treći, kako to pogrešno prvostepeno vijeće u presudi zaključuje, što čini da su razlozi sadržani u obazloženju pobijane presude protivrječni izreci iste. Nadalje, obrazlažući elemente koje je tužilaštvo trebalo da dokaže za postojanje trećeg oblika udruženog zločinačkog poduhvata, prvostepeno vijeće propušta da analizira sve elemente koji su sadržani u izreci presude, a koji predstavljaju elemente prvog oblika udruženog zločinačkog poduhvata.

a. Nalazi Apelacionog vijeća

22. Odredbom člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH propisano je da bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji (između ostalog)⁸ ako je izreka protivrječna razlozima presude ili ako u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. U smislu ove zakonske odredbe protivrječnost i nedostatak razloga mora se odnositi na odlučne činjenice, odnosno one činjenice od kojih zavisi primjena određene odredbe.

23. U konkretnom slučaju, tužilac osnovano ukazuje da je u izmijenjenoj optužnici, odnosno izreci prvostepene presude opisano učešće optuženih u izvršenju krivičnog djela ima sve elemente prvog oblika udruženog zločinačkog poduhvata.

24. Naime, prema doktrini udruženog zločinačkog poduhvata i prema praksi Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), razlikuju se tri oblika (kategorije) učešća u izvršenju krivičnog djela na osnovu udruženog zločinačkog poduhvata. Bez obzira na to o kojoj kategoriji je riječ, za zaključak o učešću optuženog u udruženom zločinačkom poduhvatu neophodno je da budu ispunjena tri uslova. Prvo, mora postojati više osoba. One ne moraju biti organizovane u nekoj vojnoj, političkoj ili upravnoj strukturi. Drugo, mora postojati zajednički cilj koji predstavlja ili obuhvata počinjenje krivičnog djela predviđenog Statutom MKSJ. Nije potrebno da taj cilj prethodno bude dogovoren ili formulisan. Cilj može nastati bez priprema, a zaključak o njegovom postojanju može se izvesti na osnovu činjenica. Treće, nužno je učešće optuženog u zajedničkom cilju. To učešće ne mora obuhvatati počinjenje nekog konkretnog krivičnog djela iz neke od odredbi (na primjer, ubistvo, istrebljivanje, mučenje ili silovanje), nego može biti i u obliku pomaganja ili doprinosa izvršenju zajedničkog cilja.

25. Namjera na strani optuženog ili element *mens rea* (u skladu sa terminologijom koja je zastupljena u praksi MKSJ) koji je nužan za zaključak o krivici razlikuje se u ovisnosti o tome za koju kategoriju udruženog zločinačkog poduhvata se vezuje odgovornost. **Za prvu kategoriju, ili tzv. "osnovni" oblik udruženog zločinačkog poduhvata, mora se pokazati da su optuženi i drugi učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu imali namjeru da se počini predmetno krivično djelo. Za drugu kategoriju udruženog**

---

⁸ Član 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH: „ako je izreka presude merazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopšte ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama“.

zločinačkog poduhvata mora se pokazati da postoji organizovan zločinački sistem – kao što je slučaj s koncentracionim ili zatočeničkim logorima. Mora biti utvrđeno da je optuženi imao lična saznanja o tom sistemu i namjeru da doprinese kažnjivom cilju tog sistema – lično znanje može se dokazivati neposrednim dokazima ili izvođenjem razumnih zaključaka iz položaja vlasti na kojem je bio optuženi. **Treći ili “prošireni” oblik udruženog zločinačkog poduhvata** dopušta da učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu bude osuđen za određena krivična djela koja su počinili drugi učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu, čak i kad su ta krivična djela izašla iz okvira zajedničkog plana poduhvata. Za postojanje treće kategorije udruženog zločinačkog poduhvata neophodno je utvrditi da je optuženi imao namjeru da doprinese zajedničkom cilju udruženog zločinačkog poduhvata, a počinjeno krivično djelo je bilo prirodna i predvidiva posljedica tog zajedničkog plana. Drugim riječima, odgovornost se može pripisati ako je, u uslovima tog predmeta, (i) bilo predvidivo da će jedan ili drugi pripadnici grupe počiniti takvo krivično djelo i (ii) optuženi je hotimično pristao na taj rizik. Posebno valja pokazati da je upravo optuženi mogao predvidjeti krivično djelo.⁹

26. Imajući u vidu navedeno, najprije, osnovano žalilac ukazuje da u obrazloženju pobijane presude nedostaje obrazloženje u pogledu razloga koji su opredijelili prvostepeno vijeće na zaključak da se optuženima na teret stavlja treći oblik udruženog zločinačkog poduhvata, kao oblika učešća u izvršenju krivičnog djela. Naime, pobijana presuda citira stavove MKSJ zauzete u pojedinim odlukama, bez upuštanja u analizu navoda optužnice koji se odnose na udruženi zločinački poduhvat.

27. Nadalje, iako u optužnici nije izričito navedeno na osnovu koje kategorije doktrine udruženog zločinačkog poduhvata se optuženi terete, takva izričita formulacija nije ni bila nužna budući da, prema ocjeni Apelacionog vijeća, iz izmijenjene optužnice jasno proizilazi da je riječ o prvoj kategoriji udruženog zločinačkog poduhvata. Stoga, osnovani su žalbeni prigovori tužioca kojima se ističe da je u činjeničnom opisu izmijenjene optužnice, odnosno izreke prvostepene presude opisan prvi oblik ili kategorija udruženog zločinačkog poduhvata, a ne treći, kako to pogrešno zaključuje prvostepeno vijeće.

28. Ovakav zaključak Apelacionog vijeća proizilazi iz analize činjeničnog opisa sadržanog u izmijenjenoj optužnici, odnosno izreci prvostepene presude. Naime, na str. 2 izmijenjene optužnice prvo je navedeno više osoba koje učestvuju u udruženom zločinačkom poduhvatu: *„Glavnog odbora SDS-a, na čelu sa Radovanom Karadžićem, preko Skupštine srpskog naroda Republike Bosne i Hercegovine, na čelu sa Momčilom Krajišnikom i formirane Autonomne regije Krajina, na čelu sa Radoslavom Brđaninom, zajedno i u dogovoru sa Barjac Jovom, Kondić Vejkom, Kondić Vinkom i drugim članovima Kriznom člana opštine Kjuč, Dragom Samardžjom, komandantom 17.lpbr Kjuč, rukovodstvima u civilnim organima vlasti u opštini Kjuč i vcnim organima 30. partizanske divizije na čelu sa Stanislavom Galićem, I Krajiškog korpusa VRS na čelu sa Mommirom Talićem i II Krajiškog korpusa VRS na čelu sa Borić Grujom, učestvuju u zajedničkom zločinačkom poduhvatu...“.*

29. Žalbeno vijeće nalazi da iz ovakvog opisa jasno proizilazi da je postojalo više osoba koje su zajednički djelovale u provođenju zajedničkog cilja, pri čemu je prvi element udruženog zločinačkog poduhvata u cijelosti zadovoljen u opisu optužbe.

---

⁹ Sažetak prakse MKSJ po pitanju udruženog zločinačkog poduhvata preuzeta iz: predmet broj IT 97-24-A, *Tužilac protiv Milomira Stakića*, Presuda Žalbenog vijeća od 22. marta 2006. godine, par. 64-65

30. Nadalje, u činjeničnom opisu zajednički plan je identifikovan na sljedeći način: „ (...) u cijju provođenja planiranih i pokrenutih aktivnosti (...) sa planom da provedu sve zacrtane aktivnosti na nivou opštine K.juč po Uputstvu o organizovanju srpskog naroda u vanrednim okolnostiima od 19. decembra 1991. godine za potpuno preuzimanje vlasti u institucijama opštine od strane Srba, kcji će opštinu K.juč dovesti u kategoriju srpskih opština, potom njeno pripajanje Autonomncj reg.ji Krajina i Republici srpskcj naroda Bosne i Hercegovine po mjerilima zacrtanim u „Strateškim cijevima“, svjesni da je realizaciju ovako postavijanog zajedničkog plana i zacrtanih cijeva kcje će provesti vcjska i policija u sadejstvu, jedino moguće provesti teškim i sistematičnim kršenjem međunarodnog prava, što ovaj plan čini udruženim zločinačkim poduhvatom (...).

31. Apelaciono vijeće nalazi da je citiranim opisom zajedničkog plana u cijelosti zadovoljen drugi element udruženog zločinačkog poduhvata (postojanje zajedničkog plana).

32. Nadalje, od str. 3. do 12. izmijenjene optužnice, odnosno izreke prvostepene presude, opisana je uloga optuženih i njihovo učešće u zajedničkom planu. U izmijenjenoj optužnici izričito je navedeno da optuženi „na taj način su direktno svcjim aktivnostima doprin.jeli i učestvovali u realizac.ji plana progona“¹⁰, nakon čega su opisani inkriminisani događaji.

33. Prema ocjeni Apelacionog vijeća, iz činjeničnog opisa sadržanog u izmijenjenoj optužnici, odnosno izreci prvostepene presude, jasno proizilazi da je opisan osnovni oblik udruženog zločinačkog poduhvata ili prvi oblik, u kom slučaju je neophodno dokazati da su optuženi i drugi učesnici u udruženom zločinačkom imali namjeru da se počini predmetno krivično djelo (progona). Pojedinačni inkriminisani događaji koji su opisani pod tačkama od 1. do 7. izreke prvostepene presude, prema nalazu ovog Vijeća, predstavljaju opis krivičnih djela izvršenih u okviru zajedničkog plana. Navedeni opis ne ostavlja dvojbu u tom pogledu, te na osnovu istog pogrešno je zaključiti da su opisana krivična djela prirodna i predvidiva posljedica zajedničkog plana, odnosno da su se događaji desili van okvira tog plana.

34. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće nalazi da činjenični opis sadržan u izreci prvostepene presude ima sve elemente prvog oblika udruženog zločinačkog poduhvata, kao oblika učešća u izvršenju krivičnog djela, te u tom pogledu sve činjenice koje predstavljaju elemente istog, odnosno služe za preciziranje elemenata udruženog zločinačkog poduhvata, imaju, u konkretnom, karakter odlučnih činjenica.

35. Stoga, ovo Vijeće nalazi da pobijana presuda ne sadrži razloge po pitanju zajedničkog plana, cilja i učešća optuženih u realizaciji tog cilja, kao ni njihovoj namjeri, na način kako je to opisano u izmijenjenoj optužnici, odnosno izreci prvostepene presude. Ovi elementi predstavljaju odlučne činjenice u odnosu na oblik učešća optuženih u izvršenju krivičnog djela, te nedostatak razloga o istima u obrazloženju presude predstavlja postojanje bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH, kako to osnovano tužilac ukazuje.

36. Nadalje, obrazlažući treći oblik udruženog zločinačkog poduhvata u pobijanoj presudi, prvostepeno vijeće je također počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH, jer su dati razlozi u suprotnosti sa izrekom

---

¹⁰ Izmijenjena optužnica broj KT-RZ-44/08 od 25.04.2011. godine, str. 4

presude, u kojoj nije ni na koji način opisan ovaj oblik udruženog zločinačkog poduhvata, odnosno nije opisano da su počinjena krivična djela prirodna i predvidiva posljedica zajedničkog plana, već da su inkriminirani događaji upravo realizacija tog plana. Istovremeno, pobijana presuda ne sadrži razloge koji su rukovodili i/ili opredjelili prvostepeno vijeće u odluci da je izmijenjenom optužnicom opisan treći oblik udruženog zločinačkog poduhvata. Ovakav zaključak prvostepeno vijeće samo konstatuje, nakon kratkog prikaza prakse MKSJ po pitanju elemenata svakog od tri oblika udruženog zločinačkog poduhvata.

37. Osnovano žalilac ukazuje i da pobijana presuda ne sadrži dovoljno razloga u odnosu na ulogu optuženih u inkriminiranim događajima. Naime, prvostepeno vijeće zaključuje da je uloga optuženih u inkriminiranim događajima bila „marginalna“ ne ukazujući pri tom na razloge na osnovu kojih prvostepeno vijeće donosi ovakav zaključak. Istovremeno prvostepeno vijeće propušta da dovede u vezu zaključak o marginalnoj ulozi optuženih sa ulogom istih na način kako je to opisano u izreci prvostepene presude, odnosno na način kako im je izmijenjenom optužnicom stavljeno na teret: i to optuženog Boška Lukića kao komandanta Opštinskog štaba teritorijalne odbrane opštine Ključ i kao takvog člana Kriznog štaba opštine, te optuženog Marka Adamovića, kao zamjenika komandanta Teritorijalne odbrane Ključ, te kasnije pomoćnika komandanta za informisanje, moral i vjerska pitanja.

38. Također, osnovano žalilac ukazuje da protivrječnost razloga sadržanih u obrazloženju pobijane presude sa izrekom iste postoji i u dijelu u kojem pobijana presuda obrazlaže propuste optužbe po pitanju eventualne komandne odgovornosti optuženog Marka Adamovića. Naime, optuženom se na teret nije stavljalo izvršenje krivičnog djela po osnovu komandne odgovornosti, što pobijana presuda i konstatuje, ali istovremeno i ukazuje na propuste optužbe u tom pogledu prilikom opisa krivičnog djela. Na taj način, umjesto da iznese u obrazloženju razloge o optužbi sadržanoj u izmijenjenoj optužnici, prvostepeno vijeće ukazuje na nedostatke hipotetičke optužbe i situacije.

b. Zaključak

39. Apelaciono vijeće zaključuje da su osnovani žalbeni prigovori kojima se ukazuje na postojanje bitne povrede iz člana 297. stav (1) tačke k) ZKP BiH, odnosno izreka pobijane presude protivrječna je razlozima iste i također pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama.

40. Apelaciono vijeće se nije upuštalo u ocjenu osnovanosti žalbenih prigovora koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje iz člana 299. ZKP BiH. Također, ovo Vijeće nije razmatralo ni prigovore koji se odnose na pogrešnu primjenu odredbi ZKP BiH po pitanju primjene načela *in dubio pro reo*, slobodne ocjene dokaza, kao i obaveze suda da cijeni sve dokaze pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, iz razloga što je ove žalbene prigovore nemoguće, u konkretnom slučaju, cijiniti bez analize i ocjene činjeničnog stanja. Učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka dovodi u sumnju pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi.

41. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće je, utvrdivši postojanje bitne povrede iz člana 297. stav (1) tačka k) ZKP BiH, uvažilo žalbu optužbe, te u skladu sa članom 315. stav (1) tačka a) ZKP BiH rješenjem ukinulo prvostepenu presudu i odredilo održavanje pretresa. Postupajući u skladu sa članom 316. ZKP BiH, ovo rješenje sadrži samo

kratke razloge za ukidanje prvostepene presude, te se Apelaciono vijeće nije upuštalo u ocjenu ostalih žalbenih razloga, niti prigovora.

Zapisničar:

Melika Murtezić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

mr. Dragomir Vukoje

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja žalba nije dozvoljena.